

Załącznik nr 3

**PROGRAM SZKOLENIA DO UZYSKANIA ŚWIADECTWA
KWALIFIKACJI SKOCZKA SPADOCHRONOWEGO (PJ) Z
UPRAWNIENIEM KLASY WYSZKOLENIA C**

**POŚWIADCZENIE
WPROWADZENIA PROGRAMU DO UŻYTKU**

Niniejszy PROGRAM SZKOLENIA
został wprowadzony do stosowania w podmiocie szkolącym
o nazwie,
w dniu

.....
(data i podpis Kierownika Szkolenia)

1. SPIS TREŚCI

	Strona
DZIAŁ 1 – ADMINISTROWANIE PROGRAMEM	1
1. Spis treści	1
DZIAŁ 2 – ZASADY OGÓLNE	2
DZIAŁ 3 – SZKOLENIE TEORETYCZNE	4
DZIAŁ 4 – SZKOLENIE PRAKTYCZNE	6
DZIAŁ 5 – ZAŁĄCZNIKI	9
1. Karta szkolenia praktycznego	9
2. Karta szkolenia teoretycznego	10

DZIAŁ 2 – ZASADY OGÓLNE

1. Zakres szkolenia

Program szkolenia spadochronowego do uzyskania Świadectwa kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem podstawowym klasy wyszkolenia C obejmuje szkolenie oraz nauczanie:

- do wykonywania skoków na pokazach;
- do pełnienia funkcji wyrzucającego z pokładu statku powietrznego, pod warunkiem ukończenia 18 roku życia.

2. Wymagania stawiane kandydatom do szkolenia do uzyskania Świadectwa Kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem podstawowym klasy wyszkolenia C:

- świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniami podstawowymi klasy wyszkolenia B;
- orzeczenie lotniczo-lekarskie, jeżeli jest ono wymagane;
- ubezpieczenie OC dla osób eksploatujących statki powietrzne (wg zał. 7 rozporządzenia wyłączonego).

3. Zakres wiedzy teoretycznej do uzyskania Świadectwa Kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem podstawowym klasy wyszkolenia C:

- zasady wykonywania skoków w terenie ograniczonym;
- linia sprawdzenia i zasady ustalenia kolejności wyrzutu;
- obowiązki skoczka nadzorującego uczniów-skoczków na pokładzie statku powietrznego;
- ogólne informacje dotyczące wykonywania lotów w ruchu kontrolowanym i niekontrolowanym;
- znaki i sygnały stosowane podczas skoków;
- meteorologia.

4. Kandydat przystępujący do Szkolenia teoretycznego i praktycznego do uzyskania uprawnienia podstawowego klasy wyszkolenia C, musi spełnić poniższe wymogi:

- posiadać świadectwo kwalifikacji PJ z uprawnieniem podstawowym klasy wyszkolenia B;
- posiadać co najmniej 200 skoków w łącznym czasie swobodnego spadania nie krótszym niż 1 godzina.

Szkolenie praktyczne do uzyskania uprawnienia podstawowego klasy wyszkolenia C musi zagwarantować kandydatowi nabycie umiejętności praktycznych w zakresie:

- wykonywania skoków w terenie ograniczonym;
- wykonywania czynności skoczka wyrzucającego uczniów-skoczków;
- współpracy z załogami statków powietrznych wywożących skoczków.

Po ukończeniu szkolenia teoretycznego, praktycznego oraz zdaniu egzaminu, kandydat do uzyskania świadectwa PJ, z uprawnieniem podstawowym klasy wyszkolenia C, otrzymuje stosowne zaświadczenie.

5. Posiadacz Świadectwa kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem podstawowym klasy wyszkolenia C:

upoważniony jest do wykonywania wszystkich czynności, do których uprawnia PJ z klasą wyszkolenia B oraz:

- do wykonywania skoków na pokazach;
- do pełnienia funkcji wyrzucającego z pokładu statku powietrznego, pod warunkiem ukończenia 18 roku życia.

DZIAŁ 3 – SZKOLENIE TEORETYCZNE

Szczegółowy program szkolenia teoretycznego

1. Zasady wykonywania skoków w terenie ograniczonym - czas 1h

- dobór odpowiedniego spadochronu do wykonywania skoków w teren przygodny;
- zasady doboru terenu do skoków w ograniczonym terenie;
- bezpieczeństwo podczas wykonywania ostatnich manewrów do lądowania nad przeszkodami typu: drzewa, budynki oraz inne wysokie konstrukcje;
- lądowanie, ostatnia prosta, taktyka podejścia.

2. Obowiązki skoczka nadzorującego uczniów-skoczków na pokładzie statku powietrznego - czas 1h

- teoria skoku: obliczanie punktu zrzutu teoretycznie;
- teoria zniesienia liniowego i zasięgu spadochronu;
- linia sprawdzenia, w praktyce kontrola spadochronów, w tym lin desantowych i wyzwających stabilizację, automatów AAD oraz wyposażenia skoczka;
- zajmowanie miejsca na pokładzie statku powietrznego;
- współpraca z załogą statku powietrznego – sygnały przekazywane załodze;
- podczepianie lin desantowych;
- kontrola sposobu oddzielenia od statku powietrznego oraz omówienie przebiegu wyskoku ze statku powietrznego;
- sygnały i komendy do skoku;
- zasady zrzutu sondy (jeśli występuje);
- czynności w przypadku sytuacji niebezpiecznych na pokładzie statku powietrznego: otwarcie pokrowca spadochronu głównego, spadochronu zapasowego, odmowa wykonania skoku oraz inne nieprzewidziane sytuacje;
- odpowiedzialność za ucznia-skoczka.

3. Ogólne informacje dotyczące wykonywania lotów w ruchu kontrolowanym i niekontrolowanym - czas 30'

- rejon lotniska kontrolowanego i niekontrolowanego;
- procedury zgłaszania zdarzeń lotniczych;
- przepisy dotyczące kierowania ruchem lotniczym.

4. Znaki i sygnały stosowane podczas skoków - czas 30'

- zapewnienie wyłożenia odpowiednich znaków na lotnisku podczas wykonywania skoków spadochronowych;
- omówienie poszczególnych znaków zastosowanych podczas wykonywania skoków;
- procedury postępowania w razie braku kontaktu radiowego ze statkiem powietrznym: sygnalizacja znakami, rakieta.

5. Meteorologia – czas 1h

- podstawowa wiedza o atmosferze;
- wiatr i zjawiska towarzyszące;
- chmury i ich klasyfikacja;
- czynniki meteorologiczne i zjawiska atmosferyczne mające bezpośredni wpływ na poziom bezpieczeństwa wykonywania skoków: wiatr, turbulencja, cumulonimbus, fronty;
- informacje meteorologiczne na potrzeby skoków spadochronowych;
- komunikat meteorologiczny i jego interpretacja.

DZIAŁ 4 – SZKOLENIE PRAKTYCZNE

Szczegółowy program szkolenia praktycznego

ZADANIE III – Wykonywanie skoków w terenie ograniczonym

Ćwiczenie 1 – Skoki w ograniczonym terenie na lotnisku (lub lądowisku), które powinny zakończyć się lądowaniem w obszarze wyznaczonym 10m x 10m

liczba skoków – wg potrzeb
wysokość i miejsce – ustala instruktor
opóźnienie – w zależności od wysokości
zapis skoku – **III-1/teren - 1**

Zaleca się poinformowanie pozostałych uczestników skoków o wyznaczeniu takiego terenu.

Ćwiczenie 2 – Skoki doskonalące, po opanowaniu umiejętności lądowania w ograniczonym terenie, powinny obejmować skoki poza terenem lotniska (lądowiska) i skoczek powinien bezpiecznie wylądować w ograniczonym terenie obejmującym obszar min. 30m x 30m

liczba skoków – wg potrzeb
wysokość i miejsce – ustala instruktor
opóźnienie – w zależności od wysokości
zapis skoku – **III-2/teren - 2**

Zaleca się zorganizowanie skoków w terenie przyległym do użytkowej części lotniska (lądowiska) o średnim stopniu trudności gdzie nie znajdują się wysokie przeszkody terenowe typu: budynki, drzewa.

Ćwiczenie 3 – Skoki doskonalące, po opanowaniu umiejętności lądowania w ograniczonym terenie, powinny obejmować skoki poza terenem lotniska i skoczek powinien bezpiecznie wylądować w ograniczonym terenie obejmującym obszar min. 30m x 30m

liczba skoków – wg potrzeb
wysokość i miejsce – ustala instruktor
opóźnienie – w zależności od wysokości
zapis skoku – **III-3/teren - 3**

Zaleca się zorganizowanie skoków w terenie gdzie znajdują się przeszkody terenowe typu: budynki, drzewa oraz wysokie konstrukcje – stadiony sportowe itp., o znacznym stopniu trudności.

UWAGA! *Zwrócić szczególny nacisk na dobór miejsca lądowania skoczków podczas wykonywania skoków w terenie ograniczonym.*

Unikanie linii energetycznych !!!

ZADANIE IV – Szkolenie do pełnienia funkcji wyrzucającego z pokładu statku powietrznego.

Podczas realizacji zadania IV należy równolegle wprowadzać i nauczyć skoczka zasad współpracy z załogami statków powietrznych i skoczków, zawierających następujące czynności:

- omówienie z załogą statku powietrznego zasad wyrzutu skoczków;
- kierunku najścia statku powietrznego do zrzutu skoczków;
- omówienie przestrzegania parametrów prędkości oraz parametrów lotu poziomego przy oddzielaniu się skoczków;
- sygnały przekazywane załodze i skoczkom.

Ćwiczenie 1 – Czynności skoczka wyrzucającego uczniów-skoczków:

pokaz czynności na linii sprawdzenia na ziemi i zrzutu skoczków: Ćwiczenie wykonuje instruktor lub skoczek wyznaczony przez niego, z uprawnieniami klasy wyszkolenia C lub D.

liczba skoków – wg potrzeb

wysokość – ustala instruktor

opóźnienie – w zależności od wysokości

zapis skoku – **IV-1/wyrzut - 1**

Zaleca się przed wykonaniem powyższego zadania przeprowadzenie praktycznego szkolenia naziemnego (np. na statku powietrznym lub jego makiecie).

Ćwiczenie 2 – Nauka zrzutów skoczków:

skoczek dokonuje na ziemi czynności na linii sprawdzenia oraz zrzutów skoczków pod bezpośrednim nadzorem instruktora lub skoczka wyznaczonego przez niego, z uprawnieniami klasy wyszkolenia C lub D, znajdującego się na pokładzie statku powietrznego.

liczba skoków – wg potrzeb

wysokość – ustala instruktor

opóźnienie – w zależności od wysokości

zapis skoku – **IV-2/wyrzut - 2**

Ćwiczenie 3 – Nauka zrzutów uczniów-skoczków:

skoczek dokonuje na ziemi czynności na linii sprawdzenia oraz dokonuje zrzutów pod bezpośrednim nadzorem instruktora znajdującego się na pokładzie statku powietrznego, wykonując wszystkie czynności skoczka wyrzucającego.

liczba skoków – wg potrzeb

wysokość – ustala instruktor

opóźnienie – w zależności od wysokości

zapis skoku – **IV-3/wyrzut - 3**

Ćwiczenie 4 – Zrzuty egzaminacyjne:

ćwiczenie obejmuje zrzuty z różnych wysokości, z samoczynnym i opóźnionym otwarciem spadochronu (jeżeli występuje), wszyscy skoczkowie powinni wylądować w wyznaczonym miejscu, a uczniowie na części użytkowej lotniska.

liczba skoków – wg potrzeb

wysokość – ustala instruktor

opóźnienie – w zależności od wysokości

zapis skoku – **IV-4/wyrzut - 4**

DZIAŁ – 5 ZAŁĄCZNIKI**KARTA SZKOLENIA PRAKTYCZNEGO**W zakresie: **Świadectwa Kwalifikacji Klasy C**wg: **Programu Szkolenia do Świadectwa Kwalifikacji skoczka spadochronowego PJ(C)**

Imię i nazwisko skoczka:

W okresie:

Zadanie Ćwiczenie	Treść zadania/ćwiczenia	Planowano/wykonano		instruktor	Uwagi	Data Podpis
		planowana ilość skoków	wykonana ilość skoków			
ZADANIE III Skoki w terenie ograniczonym (przygodnym)						
III-1/ teren – 1	lotnisko - obszar 10m x 10m	do opanowania				
III-2/ teren-2	przyległy teren do lotniska - obszar min. 30m x 30m	do opanowania				
III-3/ teren 3	poza lotniskiem teren ograniczony - 30m x 30m					
ZADANIE IV Pełnienie funkcji skoczka wyrzucającego						
IV-1/ wyrzut-1	pokaz zrzutu skoczków	do opanowania				
IV-2/ wyrzut-2	nauka zrzutów skoczków	do opanowania				
IV-3/ wyrzut-3	Nauka zrzutów uczniów- skoczków	do opanowania				
IV-4/ wyrzut-4	zrzuty egzaminacyjne	do zaliczenia				

ZATWIERDZAM:

.....
Instruktor prowadzący

KARTA SZKOLENIA TEORETYCZNEGOW zakresie: **Świadectwa Kwalifikacji Klasy C**wg: **Programu Szkolenia do Świadectwa Kwalifikacji skoczka spadochronowego PJ(C)**

Imię i nazwisko skoczka:

W okresie:

Lp.	Zagadnienie (przedmiot)	czas	Ocena	Data Podpis	Uwagi
1.	Zasady wykonywania skoków w terenie ograniczonym (przygodnym)	1 h			
2.	Obowiązki skoczka nadzorującego uczniów-skoczków na pokładzie statku powietrznego	1 h			
3.	Ogólne informacje dotyczące wykonywania lotów w ruchu kontrolowanym i niekontrolowanym	30'			
4.	Znaki i sygnały stosowane podczas skoków	30'			
5.	Meteorologia	1h			

ZATWIERDZAM:

.....

Instruktor prowadzący